

Péntek Imre

Enteriőr Tóth Norbert és Gazdag Ágnes festményeivel

Tárlatról-tárlatra

■ A nyugat-dunántúli képzőművészeti élet – a nehéz gazdasági helyzet ellenére –, ha visszafogottan is, teljesíti vállalt programjait, szolgálja az itt kibontakozott alkotói pályák továbbépülését, és nem mond le a kapcsolatteremtés újabb lehetőségeiről sem. Elmondható ez a zalai megyeszékhely intézményeiről is; kurátorai teszik a dolgukat, tudomásul véve, hogy egy-egy tárlat katalógusa csak vékonyka leporelló, a költségvetésből kevesebb kiállításra futja, s a megszokott pályázati támogatások sem érik el a régi szintet. Ám lehet profitálni a korábbi kapcsolatokból, ahogy ez a veszprémi Csikász Galéria esetében történt. A Keresztury ÁMK Gönczi Galériája tavaly fogadta a veszprémi művészek V8+ című tárlatát, s a viszonzásra nemrég került sor. Vad-Nyugat címmel rendeztek hasonló csoportos kiállítást a zalaegerszegi festők-szobrászok műveiből. Egész pontosan: festményeiből és grafikáiból. A címmel lehet poénkodni – „szelíd” Vad-Nyugat –, bizonyára a fiatalok némelyikének (elsősorban Szentgróti Dávidnak) lázadó színekkel örvénylő, gesztusfestése ihlette a „fauve-os” címet, de az egész kollekcióna ez nem áll. Nagyon is kiegyensúlyozott anyag került bemutatásra. Kétségtelen, Frimmel Gyula végtelen műgonddal szerkesztett, a képzeletet megdolgoztató, szürreális motívumokkal zsúfolt grafikai lapjai fölényes mesterségbeli tudásról és bölcsességről tesznek tanúságot, míg Borbás Helga kék-rózsaszín „királynője” vagy a Teljes besugárzás című festménye a vibráló szenzibilisség maga. Ami azt jelenti, hogy a résztvevők (14-ek) két eltérő csoporthoz

tartoznak, a lehiggadt idősek és a helyüket kereső fiatalok álltak össze itt, közös bemutatkozásra. Valahol ez is szép gesztus, az egymás vállalása, a művésztanár-mesterek és az ígéretes tanítványok demonstrációja. Bárdosi Katinka erotikus utalásai, a piros „örömcipők” képzeletbeli kopogása, az ágaskodó férfi-női lábak „mutatványa”, vagy Gazdag Ágnes hipnotikus tekintetű úrlény-babái persze, hogy feltűnnek, akár Szentgróti Dávid festői (erő) teret képező, a tekintetet megtörő sorompói. Kiss Ágnes Katinka vadul burjánzó, élénk színekkel operáló vegetatív látomása ugyancsak meghökkentő, méreteivel is. S a meditáló Tóth Norbert – NemÁdám-NemÉva vászonra vitt secco-imitációi valahol Michelangelo robusztus festészetére vezethetőek vissza – már-már (valóban) szelíd kísérletező, aki nem tud betelni az anatómia törvényeinek kutatásával. A kollekcióna egyik csúcsa Fischer Judit inuit bábú sorozata. Az apró lények – lapok sarkába – mintegy véletlen elejtve, finoman kidolgozott, modern miniatúrák, kirobbanó vitalitás és életerő delejes figurái. Az átkötő elem Fischer György szobrászművész rajzainak bravúros vonaljátéka, a groteszk költészete válik itt megkerülhetetlen élménnyé. Ahogy Horváth M. Zoltán monumentális metafizikai Kék ék-e is, mely egyesíti a festői színdinamika és konstruktív szerkesztesség erényit, belső fénytől sugárzó, roncsolt torzóelemeit lebegtetve a mágikus térben. Tánczos György fotó-realizmusa egyre érettebb, gazdagabb; itt, a „hazai pályán” is bizonyította (lásd: Mustra), hogy nemcsak a régi katonaképek ihletik, a vidéki fiatalok karakterének is

pontos visszaadója, tud zsánerképet festeni, mai ízekkel, színekkel, hangulatokkal. S főként: stilizáló, mégis hiteles ecsetvonásokkal. Gábrriel József szintén elismerést szerzett finom tónusokkal megdolgozott felületeivel, melyek sejtelmes, sokértelmű kompozíciókká állnak össze. A régi idők levegőjét, alakjait (divatját, öltözékét) hozva vissza a legendás, nosztalgikus múltból. Budaházi Tibor szeriális munkái (Fal I., II.) az archaikus és modern összefüggéseit tárják fel, míg Nemes László újabb festői törekvéseinek meggyőző, tömény, színgazdag kompozícióit láthattuk az egerszegi összeállításban. Fontos volt ez a bemutatkozás: hírül adta, a színvonalas veszprémi galéria nézőinek, s tán a tágabb régióknak, az egerszegi „műhelyben” jelen vannak a mívés tradíció és a legmodernebb törekvések autentikus képviselői. És ismeret nélkül nincs elismerés. A V8+ és Vad-Nyugat alkotói team-je bárhol Európában megállná a helyét. Már csak azt kell kitalálni (akár közösen), hogy hol és mikor...

Szentgróti Dávid: Sorompók - 2010

Enteriőr Fischer Judit festményeivel

■ A májusi Egerszeg Fesztivál díszvendége a Cseh Köztársaság volt. Ennek keretében mutatkozott be – Budapest után vidéken először – a prágai Concordia művészcsoporthoz. Tizenegy magyar képzőművész alkotja a társaságot, s szép gesztus volt a cseh szervezők részéről, hogy nekik adták meg a lehetőséget közös kiállításuk megrendezésére a Városi Kiállítóteremben. 2010-es, kétnyelvű katalógusukban dr. Farkas Veronika művészettörténész mutatta be a különböző műfajban dolgozó művészeket, grafikusokat, festőket, fotósokat. „A tárlat hírül adja a Cseh- és Morvaországban élő magyar származású képzőművészek jelenleg megformált véleményét a világról, érzéseiket, gondolataikat.” – írja kiadványuk záró gondolataként.

Egy kis áttekintést, ízelítőt kaphattunk munkájukból, felfogásukból, művészeti elképzeléseikből az egerszegi kiállítás kapcsán. Stirber Péter elismert restaurátor, aki szívesen osztja meg egzotikus élményeit a közönséggel, hangulatos, expresszív festményein (Vág-part, Dél-Francia tengerpart, Duna-part harcánál). Remák Béla Cím nélküli fotósorozata egy rendkívül szenzibilis látásmód eredménye. A fotót ő is művészi alkotásnak tekinti, „megdolgozza”, a kifejezés érdekében. Ködös, régi temető, vagy erdős, dombos táj válik „fotófestménnyé” objektívje nyomán. De tud szurreális látványt is elénk varázsolni, lebegő, összecsavart lepedőt, amint az ég felé tart... Ám a magányos, színezett pemzli a betonfolton, valódi vizuális trouvaille. Kopasz Viktor fotográfiái az esti fények és árnyékok, tükröződések, rejtélyes nézetek felhasználásával alkotja meg szinte festői városképeit. Ebbe a kategóriába tartozik Serbák Zsuzsa nagy méretű Vásznonplakátja is. 7 nő áll előttünk, teljesen divatos öltözetben, sminkelve, frizurával. A beállítás mesterkél, mégis élő. A mozdulatok, gesztusok, kéz- és fejtartás, a mimika teszi izgalmassá a látványt. Blaskovics Éva kalligrafikus grafikái a keleti kultúrák iránti vonzalmáról árulkodnak. A tussal készült fekete vonalak, foltok

képesek ritmikus, drámai kompozíciókba rendeződni a fehér (papír)felületen (Erdő, Bozót, Kínai vers). Kutas Ágnes Zsidó mesék címmel készített monotípiái a múlt idő mitikus alakjait, alakzatait állítják elénk, lágy, színes foltokkal, finom vonalakkal. Stefunková-Szabó Erzsébet rajzvirtuóz, groteszk humorát képes vizuálisan megjeleníteni (Tyúkudvar I., II.). A (szó)játék nyomán

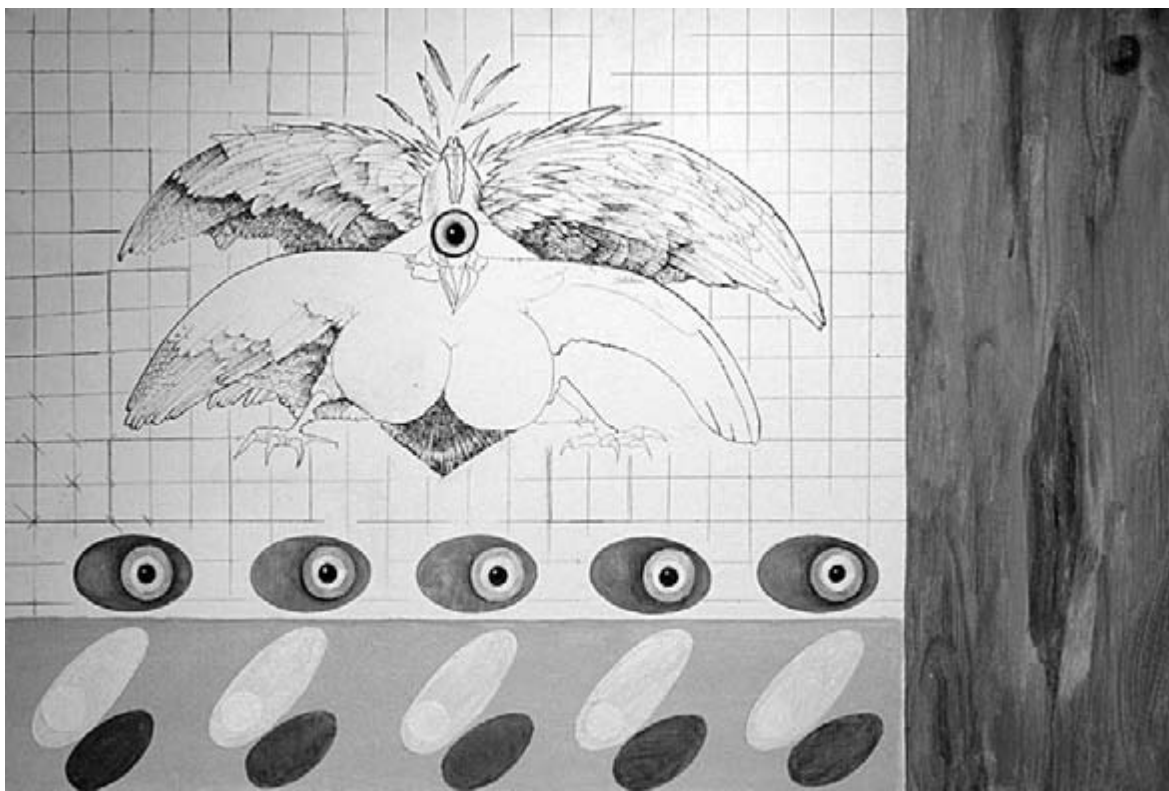
Lőrincz Zsuzsa:
Ő

különös lényeket tár elénk, erotikus képzeteket keltő, kibuggyanó mellekkel. A Vasárnapi leves anygala pedig nem más, mint egy vágásra érett (hím), kakas. Gál Attila horrorisztikus realizmusa ugyancsak nem nélkülözi a groteszk elemeket, kissé stilizáló festményei a köznapi élet anekdotikus figuráit röptik mennybe vagy pokolba (Mennyei pályamunkások, Lufiárusok, Munkaadó és alkalmazottak). Hajnal Mihály pasztelljeinek színes kavalkádja ragad meg (Túlságosan sok szerető, Casanova Velencében), Struhár Boglárka a nőfestészet motívumait használja; érzéki rövidülésben fest női (és férfi) lábakat. A hiányzó felsőtest rejtélyessé, titokzatossá teszi képeit. (Olykor erotikus felhangjaival emlékeztet a zalaegerszegi Bárdosi Katinka munkáira.) A társaság kiemelkedő egyénisége Lőrincz Zsuzsa; bár grafikusnak indult, több műfajban és technikával dolgozik. Színes, egyéni merített papírra készült realiztikus és elvont kompozíciói egyaránt megragadóak. A Nagy hullámváz a vízfelület hullámvázának játékát, ritmusát jeleníti meg. Szárnyas oltár című installációja nem megmutatja, elrejt a varázslatosan szép Madonna-arcot. Jó pásztora a bibliai motívum archaikus megformálása – szintén merített papírt használó, színezett domborítás. „Drótszobrai” eleven plasztikai érzékről árulkodnak (Ketten, Ő, Salome libbenése). Szilva Emőke vérbeli szobrász, az asztalnál Ülő alak-jai szinte egybeforrnak az asztal lapjával, abból nőnek ki. Furcsa, kicsit bizarr kisplasztikai egyéni látásmódról árulkodnak.

Renák
Béla:
Cím
nélkül

Jó volt tapasztalni, hogy a Csehországban élő magyar művészek rangjuknak, teljesítményüknek megfelelő elismerésben részesülnek. A „Concordia 2010” című kiállítást több csehországi városban bemutatták, s tán a zalaegerszegi „nyitány” további vidéki kiállítóhelyekre is eljuttatja a színvonalas kollekciót.

Stefunková-
Szabó
Erzsi:
Tyúkudvar II.